# Sprawozdanie z laboratorium Teorii Optymalizacji

Imię i nazwisko	Jacek Gołda
Temat ćwiczenia	Metody gradientowe
Data i godzina wykonania ćwiczenia	23 marca 2016, 14:00

# 1 Wstęp

Celem laboratorium było zbadanie metod gradientowych, w szczególności porównanie efektywności i wyników ich działania.

# 2 Ćwiczenie 1

### Treść zadania:

Obserwacja zjawiska zygzakowania

Należy przeanalizować wpływ wydłużenia zbiorów poziomicowych funkcjonału kwadratowego i punktu startowego na tempo zbieżności metody najszybszego spadku. Badania przeprowadzić dla funkcjonału:

$$Q(x_1, x_2) = x_1^2 + a \cdot x_2^2$$

Wybierając kolejno a = 1, a = 2n, a = 0.01n

Za parametr n przyjęto wartość 4.

#### Rozwiązanie:

# 2.1 Rozwiązanie analityczne

Zauważono, że funkcjonał celu jest sumą dwóch wyrażeń nieujemnych, zerujących się w zerze. Wynika stąd, że minimum funkcjonału będzie osiągane w punkcie  $\hat{x} = [0, 0]^T$  i wartość minimalna funkcji będzie wynosiła 0.

# 2.2 Rozwiązanie numeryczne

W celu zrealizowania rozwiązania numerycznego, konieczne było zmodyfikowanie funkcji obliczających wartość funkcjonału celu i gradientu funkcjonału celu. Gradient obliczono za pomocą toolboxu do obliczeń symbolicznych. Zmodyfikowano również pliki, w których te funkcje były wywoływane (dodano argument a do wywołań) — nie zamieszczono tych plików w sprawozdaniu, ponieważ niewiele by do niego wnosiły)

Listing 1: Wartość funkcjonału celu

```
function [q,x]=koszt(a, x,z,d)

if nargin==3, x=x+z;
elseif nargin==4, x=x+z*d;
end
q=x(1)^2+a*x(2)^2;
```

# Listing 2: Gradient funkcjonału celu

```
function g=gradie(a, x)
g=[2*x(1)
    2 * a * x(2)];
```

W celu łatwiejszego rysowania wyników napisano dwie funkcje:

#### Listing 3: Funkcja rysująca mapę poziomic

```
function figureHandleOut=rysujMape(figureHandle, x1, x2, q, wektor_poziomic)
   figure(figureHandle);
   hold on;
   % rysuj mapĆ poziomic
   contour(x1, x2, q, wektor_poziomic, 'ShowText', 'on');
   figureHandleOut = figureHandle;
end
```

#### Listing 4: Funkcja rysująca pojedyncze rozwiązanie

```
function figureHandleOut = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw)
   % rysuj kolejne linie laczace kolejne przyblizenia
   figure(figureHandle);
   hold on;
   plot(x_rozw(1, :), x_rozw(2, :), 'r');
   plot(x_rozw(1, :), x_rozw(2, :), 'rd');

   % rysuj pierwszy i ostatni punkt
   plot(x_rozw(1, 1), x_rozw(2, 1), 'b*');
   plot(x_rozw(1, size(x_rozw, 2)), x_rozw(2, size(x_rozw, 2)), 'bo');

   figureHandleOut = figureHandle;
end
```

Następnie napisano skrypt minimalizujący funkcjonał i rysujący rozwiązania:

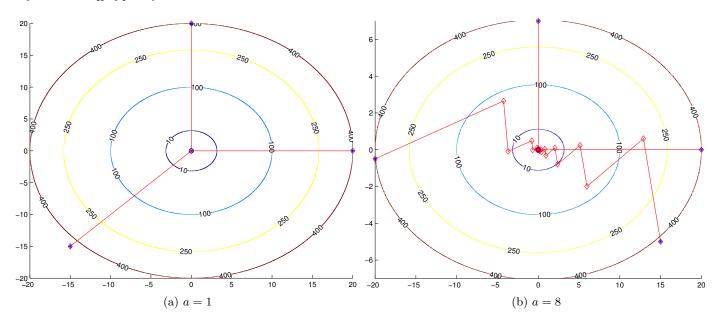
```
clear all;
close all;
clc
% wspolczynnik wystepujacy w zadaniu
par = 0; % rodzaj metody - najszybszego spadku
n = 4;
% DLA WSPOLCZYNNIKA a = 1
a = 1;
% rysowanie poziomic
[x1, x2] = meshgrid(-20:0.01:20, -20:0.01:20);
q = x1.^2 + a * x2 .^ 2;
poziomice = [0.01, 10, 100, 250, 400];
w_x0 = [20, 0;
        -15, -15;
        0, 20];
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, x1, x2, q, poziomice);
for i=1:size(w_x0, 1)
    x0 = w_x0(i, :);
```

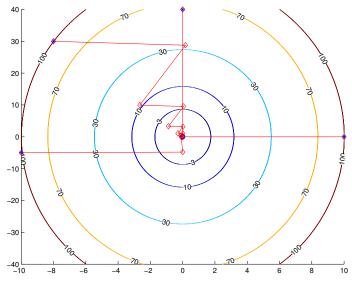
```
granad
    figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
    display(sprintf('ilosc iteracji (lacznie z x0) to: %d', size(x_rozw, 2)));
end
print -depsc2 'wykres_a_1.eps'
% DLA WSPOLCZYNNIKA a = 8 (2n)
a = 2*n;
% rysowanie poziomic
[x1, x2] = meshgrid(-20:0.01:20, -7:0.01:7);
q = x1.^2 + a * x2.^2;
poziomice = [0.01, 10, 100, 250, 400];
w_x0 = [20, 0;
        15, -5;
        0, 7;
        -20, -0.5;
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, x1, x2, q, poziomice);
for i=1:size(w_x0, 1)
   x0 = w_x0(i, :);
    granad
    figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
    display(sprintf('ilosc iteracji (lacznie z x0) to: %d', size(x_rozw, 2)));
end
print -depsc2 'wykres_a_8.eps'
% DLA WSPOLCZYNNIKA a = 0.04;
a = 0.01*n;
% rysowanie poziomic
[x1, x2] = meshgrid(-10:0.01:10, -40:0.01:40);
q = x1.^2 + a * x2.^2;
poziomice = [0.01, 3, 10, 30, 70, 100];
w_x0 = [10, 0;
        -8, 30;
        -10, -5;
        0, 40];
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, x1, x2, q, poziomice);
for i=1:size(w_x0, 1)
    x0 = w_x0(i, :);
    granad
    figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
    display(sprintf('ilosc iteracji (lacznie z x0) to: %d', size(x_rozw, 2)));
end
print -depsc2 'wykres_a_1.eps'
```

Dla kolejnych wartości współczynników a badano następujące punkty początkowe:

Współczynnik $a$	$x_1$	$x_2$
	20	0
1	-15	-15
	0	20
	20	0
8	15	-5
	0	7
	-20	-0.5
0.04	10	0
	-8	30
	- 10	-5
	0	40

Uzyskano następujące wyniki:





Rysunek 2: a = 0.04

Z wykresów można wyciągnąć następujące wnioski:

- 1. Gdy poziomice są okręgami, algorytm znajduje minimum w pierwszej iteracji bez względu na dobór punktu początkowego, ponieważ dla dowolnego punktu początkowego pierwsza wyznaczona prosta przechodzi przez punkt w którym znajduje się minimum i w efekcie algorytm kończy pracę po pierwszej iteracji.
- 2. W przypadku kiedy zbiory poziomicowe są elipsami, dobór punktu początkowego jest bardzo istotny. W najgorszym przypadku algorytm przebiega po zygzakowatej ścieżce, co powoduje wzrost liczby wykonanych iteracji. Odpowiedni dobór warunku początkowego ponownie umożliwia znalezienie minimum w jednej iteracji, jednak taki dobór nie jest oczywisty (w tym celu trzeba w zasadzie znać położenie minimum, co wyklucza praktyczne zastosowanie takiego podejścia). Aby uzyskać taki efekt, punkt początkowy musi znajdować się na osiach elips będących poziomicami funkcjonału celu.
- 3. W przypadku, kiedy poziomice nie są okręgami, algorytm szybciej znajduje minimum, gdy punkt początkowy jest blisko osi elipsy.

# 3 Ćwiczenie 2

# Treść zadania:

Badanie porównawcze gradientowych metod optymalizacji

Badanie porównawcze gradientowych metod optymalizacji przeprowadzić dla funkcjonału:

$$Q(x_1, x_2) = 6x_1^2 + 6x_1x_2 + x_2^2 + 4.5(e^{x_1} - x_1 - 1) + 1.5(e^{x_2} - x_2 - 1)$$

Przyjąć, że norma gradientu w punkcie zatrzymania algorytmu ma być nie większa niż 0.001. Pole obserwacji graficznej:  $|x_1| \leq 3$ ,  $|x_2| \leq 3$ . Punkt startowy: (-3,3) (dla metody największego spadku wypróbować też punktu (-3,1)). Maksymalna liczba iteracji: 20. Maksymalny czas obserwacji: 7 minut.

Wszystkie wartości  $x_1, x_2$  przesunięte są o 3n

Za parametr n przyjęto wartość 4.

# 3.1 Rozwiązanie numeryczne

Ponownie zmodyfikowano funkcje obliczające wartość funkcjonału celu i jego gradientu (ponownie skorzystano z toolboxu do obliczeń symbolicznych). Korzystano z plików zmodyfikowanych przy okazji poprzedniego ćwiczenia, stąd nadal przekazywany jest parametr a, jednak jest on ignorowany. Skorzystano również z funkcji rysujących poziomice funkcjonału celu i kolejne przybliżenia rozwiązania optymalnego wykorzystywane w poprzednim zadaniu.

Listing 5: Wartość funkcjonału celu

```
function [q,x]=koszt(a, x,z,d)

if nargin==3, x=x+z;
elseif nargin==4, x=x+z*d;
end

n = 4;
x1 = x(1) - 3 * n;
x2 = x(2) - 3 * n;

q=6*x1 ^2 + 6*x1*x2 + x2 ^ 2 + ...
    4.5*(exp(x1)  - x1 - 1) + ...
    1.5 * (exp(x2) - x2 - 1);
```

#### Listing 6: Gradient funkcjonału celu

```
function g=gradie(a, x)

n = 4;
x = x - 3 * n;
x1 = x(1);
x2 = x(2);

g=[12*x1 + 6*x2 + (9*exp(x1))/2 - 9/2
6*x1 + 2*x2 + (3*exp(x2))/2 - 3/2];
```

Napisano również funkcję opracowującą wyniki — obliczającą moduły różnic argumentów i różnice funkcji

Listing 7: Funkcja opracowująca wyniki

```
function [argumenty, wartosci] = opracuj(arg, wart)
  ilosc_iteracji = size(arg, 2);
  ostatni_argument = arg(:, ilosc_iteracji);
  modul_x = arg - ostatni_argument * ones(1, ilosc_iteracji);
  argumenty = sqrt(modul_x(1, :) .^ 2 + modul_x(2, :) .^ 2);
  argumenty = argumenty';
  ostatnia_wartosc = wart(ilosc_iteracji);
  wartosci = wart - ostatnia_wartosc * ones(1, ilosc_iteracji);
  wartosci = wartosci';
end
```

Porównywano metodę najszybszego spadku, metodę Fletchera-Reeves'a, metodę Polaka-Ribier'a i metodę z pełną formułą na współczynnik  $\beta$ . Napisano skrypt służący do rozwiązywania zadania.

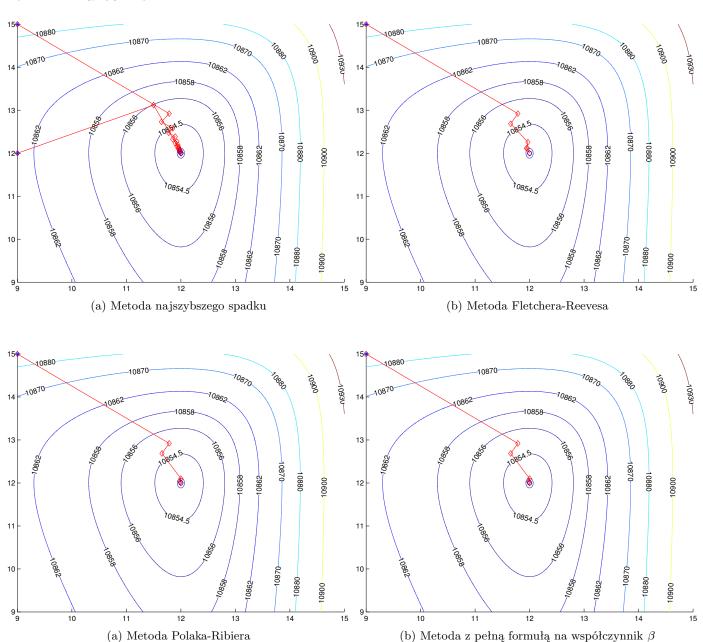
```
clear all;
close all;
clc
% wspolczynnik wystepujacy w zadaniu
n = 4;
a = 0;
wartosci_poziomic = [
    10851,
    10854.07,
    10854.5,
    10856,
    10858,
    10862,
    10870,
    10880,
    10900,
    10930];
[z1, z2] = meshgrid(-1:0.01:1, -1:0.01:1);
q=30 * n * (z2 - z1 .^2) .^2 + (1 - z1).^2;
% METODA NAJSZYBSZEGO SPADKU
% rysowanie poziomic
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, z1, z2, q, wartosci_poziomic);
% wywolanie metody
```

```
x0 = [9; 15];
par = 0;
granad
% opracowanie wynikow
[najszybszy_modul_x, najszybszy_roznica_q] = opracuj(x_rozw, q_rozw);
% rysuj punkty i linie
figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
display(sprintf('ilosc iteracji to: %d', size(x_rozw, 2) - 1));
print -depsc2 'wykres_najszybszy_spadek_5.eps'
% METODA FLETCHERA-REEVESA
% rysowanie poziomic
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, z1, z2, q, wartosci_poziomic);
% wywolanie metody
x0 = [9; 15];
par = 1;
granad
% opracowanie wynikow
[fletcher_modul_x, fletcher_roznica_q] = opracuj(x_rozw, q_rozw);
figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
display(sprintf('ilosc iteracji to: %d', size(x_rozw, 2) - 1));
print -depsc2 'wykres_fletcher_5.eps'
% METODA POLAKA-RIBIERA
% rysowanie poziomic
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, z1, z2, q, wartosci_poziomic);
% wywolanie metody
x0 = [9; 15];
par = 2;
granad
% opracowanie wynikow
[polak_modul_x, polak_roznica_q] = opracuj(x_rozw, q_rozw);
% rysuj punkty i linie
figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
display(sprintf('ilosc iteracji to: %d', size(x_rozw, 2) - 1));
print -depsc2 'wykres_polak_5.eps'
% METODA Z PELNA FORMULA
\% rysowanie poziomic
figureHandle = figure;
figureHandle = rysujMape(figureHandle, z1, z2, q, wartosci_poziomic);
% wywolanie metody
x0 = [9; 15];
par = 3;
```

```
granad
% opracowanie wynikow
[pelna_modul_x, pelna_roznica_q] = opracuj(x_rozw, q_rozw);

% rysuj punkty i linie
figureHandle = rysujRozwiazanie(figureHandle, x_rozw);
display(sprintf('ilosc iteracji to: %d', size(x_rozw, 2) - 1));
print -depsc2 'wykres_pelna_5.eps'
```

Uzyskano następujące wyniki:



Ilości wykonywanych iteracji zestawiono w tabeli:

	Metoda			
	Najszybszego spadku	Fletchera-Reeves'a	Polaka-Ribier'a	Z pełną formułą na $\beta$
Ilość iteracji	20 (4)	9	7	7

Wartość w nawiasie przy metodzie najszybszego spadku to ilość iteracji wykonana przy przesuniętym punkcie początkowym. Widać znaczą poprawę.

Kolejne wartości modułów różnic wartości bieżącego przybliżenia i znalezionego najlepszego przybliżenia, a także różnic wartości funkcji celu bieżącego przybliżenia i najlepszego przybliżenia przedstawiono w tabelkach:

#### Metoda najszybszego spadku

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
4,20660182789998	42,3514522107387
0,907425515151682	0,919971635443480
0,772284844692517	0,503997239651566
0,555704538046889	0,300434552137844
$0,\!485427188345306$	0,190382609169855
0,363007390036942	0,124651990288822
$0,\!319882017387590$	0,0839219550345457
$0,\!242597842856503$	0,0574118536849281
$0,\!214034335879526$	0,0398455688256577
$0,\!162413896293847$	0,0278674454859224
$0,\!142638752684569$	0,0196175701931699
$0,\!107030656645602$	0,0138311817355089
0,0929198452644613	0,00974779352005343
0,0679063593723401	0,00683092079103766
$0,\!0575787336595769$	0,00473909681331831
0,0398994009075436	0,00322628806707079
$0,\!0321086286539421$	0,00212932970792056
$0,\!0198340942331221$	0,00132917218048788
$0,\!0135761215732276$	0,000744446759856584
0,00675915147154743	0,000315327205169747
0	0

Dla tej metody widać bardzo duży spadek w pierwszej iteracji, następnie algorytm zwalnia i dalej postępuje dość niemrawo. Algorytm kończy pracę po 20 iteracjach — może to oznaczać, że zadziałało kryterium stopu związane z liczbą iteracji, a nie z osiągnięciem celu, czyli minimum (z żądaną dokładnością).

#### Metoda Fletcher'a-Reeves'a

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
4,24265658098509	42,3523471922627
0,945473072150500	0,920866616967461
0,767550960757315	0,455133334661053
$0,\!259639990951523$	0,0813358554522547
$0,\!128477878406227$	0,0113407057282352
$0,\!116475012421919$	0,00830271357868925
0,000230842365139998	3,13321293871806e-07
0,000141176770018257	1,43443922420049e-08
8,83592448964526e-06	7,38384575822758e-10
0	0

Tutaj również widać bardzo duży skok w pierwszej iteracji, jednak w tym wypadku algorytm zmierza z początku znacznie szybciej do minimum, w dalszych krokach jednak postępuje wolniej ale ostatecznie kończy pracę w wyniku kryterium

stopu związanego z osiągnięciem celu, a nie z liczbą iteracji. Oznacza to, że algorytm lepiej sprawdza się dla tej funkcji niż algorytm największego spadku.

#### Metoda Polaka-Ribier'a

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
4,24264503100344	42,3523471924241
0,945460464434991	0,920866617128817
0,769709273630262	0,457528357632888
$0,\!101553161910448$	0,0187102626113725
0,0316554269687062	0,000664010384927144
0,0288253232505325	0,000495144577678723
1,25610697275486e-05	1,15209183956170e-09
0	0

Ten algorytm również kończy pracę w wyniku osiągnięcia celu, a nie wyczerpania możliwej liczby iteracji. Algorytm kończy pracę już w siódmej iteracji, czyli o dwie iteracje wcześniej niż algorytm Fletcher'a-Reeves'a.

#### Metoda z pełną formułą na współczynnik $\beta$

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
4,24264509941824	42,3523471924236
0,945460536769351	0,920866617128408
0,769676522067688	0,457492078880393
$0,\!102230052130064$	0,0189115977508487
$0,\!0318457892110010$	0,000672466662304072
$0,\!0290013005912142$	0,000501174550702466
1,28457034367026e-05	1,20606214550418e-09
0	0

Metoda kończy pracę w siódmej iteracji, podobnie jak metoda Polaka-Ribier'a. Różnice wartości osiągane w kolejnych iteracjach są bardzo do siebie zbliżone w tych dwóch metodach.

Fakt, że kolejne zmiany osiągane w trzech ostatnich metodach są do siebie zbliżone widać również bardzo dobrze na umieszczonych powyżej wykresach.

# 4 Ćwiczenie 5

# Treść zadania:

"Dolina bananowa" Rossenbrocka. Wyznaczyć minimum funkcji:

$$Q(x_1, x_2) = 30n(x_2 - x_1^2)^2 + (1 - x_1)^2$$

na mapę poziomic doliny nanieść punkty pośrednie poszczególnych kroków.

Za parametr n przyjęto wartość 4.

# Rozwiązanie:

# 4.1 Rozwiązanie analityczne

Zauważono, że funkcja składa się z dwóch nieujemnych wyrażeń. Po przyrównaniu ich do zera, uzyskano, że minimum będzie znajdować się w punkcie  $\hat{x} = [1, 1]^T$ 

# 4.2 Rozwiązanie numeryczne

Zmodyfikowano funkcje obliczające wartość funkcji celu i gradientu:

Listing 8: Wartość funkcjonału celu

```
function [q,x]=koszt(a, x,z,d)

if nargin==3, x=x+z;
elseif nargin==4, x=x+z*d;
end

n = 4;
x1 = x(1);
x2 = x(2);
q=30 * n * (x2 - x1 .^ 2 ) .^ 2 + (1 - x1 ).^ 2;
```

Listing 9: Gradient funkcjonału celu

```
function g=gradie(a, x)

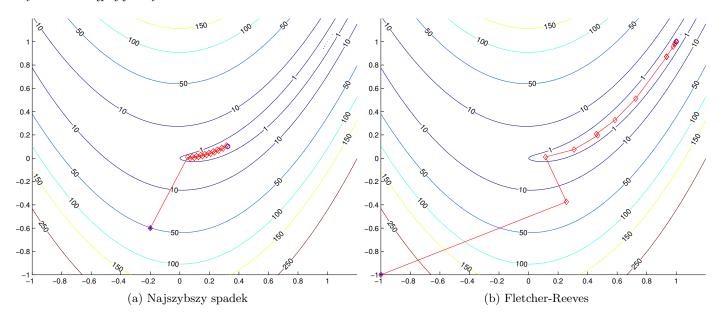
n = 4;
x1 = x(1);
x2 = x(2);

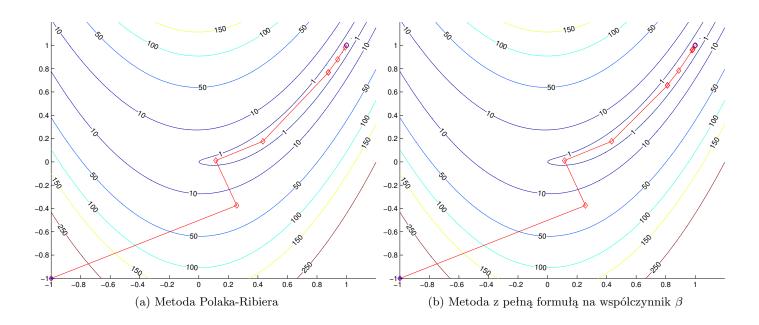
g=[2*x1 - 120*n*x1*(- x1^2 + x2) - 2
30*n*(- 2*x1^2 + 2*x2)];
```

Zadanie rozwiązano bardzo zbliżonym skryptem, jak zadanie poprzednie. Zmodyfikowano jedynie wartości, dla których rysowane są poziomice i punkty początkowe. Nie zamieszczono skryptu, ponieważ nie wnosiłby dużo do sprawozdania.

W przypadku wszystkich metod jako punkt początkowy obrano punkt  $x_0 = [-1, -1]^T$ 

Uzyskano następujące wyniki:





Ilości wykonywanych iteracji zestawiono w tabeli:

	Metoda			
	Najszybszego spadku	Fletchera-Reeves'a	Polaka-Ribier'a	Z pełną formułą na $\beta$
Ilość iteracji	20	20	9	13

Najlepiej w tym wypadku sprawdziła się metoda Polaka-Ribiera, druga w kolejności była metoda z pełną formułą na współczynnik  $\beta$ .

Porównano odległość ostatnich przybliżeń wszystkich metod od punktu minimum:

	Metoda			
	Najszybszego spadku	Fletchera-Reeves'a	Polaka-Ribier'a	Z pełną formułą na $\beta$
Ilość iteracji	1.0128	7.0244e-05	2.2250e-04	5.7565e-05

Najlepiej sprawdziła się metoda z pełną formułą na współczynnik  $\beta$ . Wykonała ona jednak więcej iteracji niż metoda Polaka-Ribiera.

W poniższych tabelach zestawiono wartości modułu odległości pomiędzy bieżącym przybliżeniem rozwiązania optymalnego, a końcowym przybliżeniem rozwiązania optymalnego i różnice w wartości funkcji celu bieżącego przybliżenia rozwiązania optymalnego i końcowego przybliżenia rozwiązania optymalnego dla wszystkich metod.

#### Metoda najszybszego spadku

Wieteda najszy sszego spadka	
Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
1,83852003189109	483,659139387625
0,569373267273947	$23,\!4597107861150$
$0,\!386930949099052$	0,527388645700204
$0,\!193079259859436$	$0,\!246729227514120$
$0,\!186101486974391$	$0,\!203348298622324$
$0,\!146833389426176$	$0,\!171305718933823$
$0,\!141430406172236$	0,147244707939301
$0,\!114314636701691$	$0,\!127115033855929$
$0,\!109663556588865$	$0,\!110349937789960$
0,0886292419545115	0,0955819541799182
0,0844311637876468	0,0827105494218088
0,0671515158524491	0,0710455899896468
0,0632477306788125	0,0605877441648762
0,0485475535490169	0,0509397782336029
0,0448253394836582	0,0421165790451281
0,0320904915939761	0,0338777845705954
0,0284251542634359	0,0262533232332861
0,0174706844146538	0,0190704731593820
0,0135880866396097	0,0123573514007027
0,00608679953770010	0,00599040318972943
0	0

Metoda najszybszego spadku zachowuje się podobnie, jak w przypadku poprzedniego zadania — w pierwszych dwóch iteracjach widać duży skok, ale następnie (po dojściu do dna doliny) metoda się praktycznie zatrzymuje.

#### Metoda Fletchera-Reevesa

Metoda Fletchera-Reevesa	1 7 4 4 4 4 4 4 4 4 4
Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
$2,\!82849379837262$	483,99999999000
1,56242598712484	23,8005713974895
1,32766421704627	0,784816341898838
$1,\!15506815858957$	0,527239179312133
0,963837712184530	$0,\!351152710190084$
0,958534332241746	0,293069277757297
0,790023025804675	0,198494000845296
$0,\!560704682151631$	0,104563146869486
$0,\!144613682246346$	0,00580215789679020
$0,\!144524669434651$	0,00439684804668850
0,0478801555452936	0,000921834868901155
$0,\!0205834972319863$	0,000105921772135426
$0,\!0196724283193037$	7,77496206784744e-05
$0,\!0196657594884365$	7,72345348335120e-05
0,0195661939191351	7,68403244939771e-05
$0,\!0141737829646834$	5,81545930085135e-05
$0,\!00129259463465338$	1,74289088448833e-06
0,00129125623063633	3,69076296567069e-07
0,00128677389835699	3,67645405018473e-07
0,000614015343641122	1,74950051026418e-07
0	0

W przypadku tej metody obliczenia mogły zostać również przerwane przez kryterium ilości iteracji, jednak przybliżenie rozwiązania optymalnego jest znacznie lepsze — odległość od tego rozwiązania jest rzędu  $10^{-5}$ 

### Metoda Polaka-Ribiera

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
2,82863816158929	483,99999999113
1,56257815607472	23,8005713886024
$1,\!32740874222641$	0,783975409472853
0,999338630777511	0,337889301869439
$0,\!263130577266813$	0,0156276189279908
$0,\!262976923889518$	0,0152469469071568
$0,\!135220915875320$	0,00562422814806446
$0,\!0186850676820223$	0,000327572202407123
3,52688117709584e-06	7,44210078255724e-09
0	0

#### Metoda z pełną formułą na współczynnik $\beta$

Wartość modułu różnicy argumentów	Różnica wartości funkcji celu
2,82837252290073	483,99999999338
$1,\!56229824191117$	23,8005713978277
1,32714348931158	0,783985630207405
0,999173131596218	0,338016406281195
0,391344589823799	0,0369841731022180
$0,\!391029812230715$	0,0356774507491730
$0,\!243408540714493$	0,0168960645077511
0,0381679774917571	0,000854052900241859
0,0447878189221007	0,000417032352606708
0,0447718551855543	0,000407954231696333
0,00361457895903599	1,79219322900388e-05
0,00181309113267527	7,04162781589411e-07
4,47365742288053e-06	1,19711755570825e-08
0	0

Obydwie metody zatrzymały się w wyniku osiągnięcia celu, a nie w wyniku wykonania maksymalnej ilości iteracji. Uzyskane przybliżenia rozwiązań są bardzo dobre w zestawieniu do metody najszybszego spadku. Widać, że w końcowych krokach zmiana rozwiązania (w odniesieniu do znalezionego rozwiązania suboptymalnego) jest bardzo niewielka.

# 5 Wnioski

W trakcie laboratorium zbadano metody gradientowe: metodę najszybszego spadku i metody gradientów sprzężonych: metodę Fletchera-Reevesa, metodę Polaka-Ribiera i metodę z pełną formułą na współczynnik  $\beta$ .

W pierwszym zadaniu zaobserwowano problem występujący przy stosowaniu metody najszybszego spadku: kolejne punkty są wyszukiwane po liniach zygzakowatych. Powoduje to, że metoda dość wolno zbiega do rozwiązania optymalnego. Zaobserwowano również, że efektywność metody silnie zależy od doboru punktu początkowego — w zależności od jego wartości metoda wykonywała albo jedną, albo wiele iteracji.

W drugim i piątym zadaniu porównano efektywność algorytmów. W obydwu przypadkach powtórzył się kiepski wynik metody największego spadku. Metoda wykorzystywała maksymalną dopuszczalną ilości iteracji. Metody gradientów sprzężonych spisywały się znacznie lepiej — były w stanie znaleźć lepsze rozwiązania lub nawet zakończyć pracę przed wyczerpaniem limitu ilości iteracji. W obydwu zadaniach metody Polaka-Ribiera i z pełną formułą na współczynnik  $\beta$  potrzebowały najmniejszej liczby iteracji do zakończenia obliczeń. Pomiędzy końcowymi przybliżeniami poszczególnych metod gradientów sprzężonych występowały niewielkie różnice.